

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نپاشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

محمد آصف فقیری

۲۴ می ۲۰۲۵

محمد آصف فقیری

شهروندی بنیاد عملی دموکراسی

شهروندی به مفهوم نفی امت نیست. بلکه رویکرد عملی از دموکراسی است، که در انتقال قدرت به اساس رأی از مبانی برابری اجتماعی، در همه ابعاد علوم انسانی، مطلوب نتیجه داده است. در جوامع سنتی به خصوص افغانستان ترویج برتری جوئی دینی، شهروندی و اصل برابری را، نافه امتی دین اذعان می کنند. در این تحلیل: ایمان یا تکامل فردی و اخلاق معنوی چون وجدان جمعی جامعه و حقوق شهروندی را، به اساس باور داشتن به رب العالمین در برابر روحیه استبدادی چون تنها رب المسلمین دانستن، به بررسی می گیریم.

ایمان: صدق قلب و اقرار آن در الفاظ زبان، که چپستی صدق عبارت از: نور عقل در شناخت عقل کل و نار عشق در سوختن پرده های دوری، مسبب تکامل فردی تا رسیدن به مقام تاج کرامت، که اوج ایمان حق الیقین می شود. [در برخی از مذاهب این دو با "اعمال صالحه" معنای ایمان می گردد. پورتال]

اخلاق جمعی: ایمان در اسلام، در بین مسلمان برابر و یکسان نیست (در نزد الله محفوظ است) اما اخلاقیات و ضد آن، چون وجدان جمعی محسوب گردیده که در افغانستان مبانی قوانین مدنی و جزائی می تواند گردد. اما مبانی قوانین توسعه یا تصدی، اکثراً از میثاق های بین المللی و دکترین همان رشته، مبانی شده و در تضاد اخلاقیات، همانا وجدان جمعی قرار نمی گیرد.

شهروندی: در جوامع چند فرهنگی اصل برابری عقیدتی بنیاد عدالت اجتماعی است – و منشای قوانین هم در بی طرفی از ادیان، به تصویب می رسد. که این رویکرد سکولاریستی در واقع، ماهیت لیبرالیسم دانسته شده است.

در نتیجه و افغانستان:

راه حل منطقی برای افغانستان می توان تصویب چند ماهیتی، در قوانین مدنی و جزائی بود – یعنی مدنیت و جزا، نظر به باور هر شهروند معین گردد. و یا قوانین مدنی و جزائی در اعتدالی به تصویب رسد، که خط قرمز هیچ باور اخلاقی

شهروندان را، عبور نکرده باشد. و همچنان همه در برابر آن قوانین، وجدان خویش را، ببینیده باشد. در این حالت قوانین صورت العمل پیدا می کند - در صورتی که قوانین مخالف جهت ارزش ها قرار داشته باشد، حکومت ماهیت دیکتاتوری گرفته و باید برای هر شهروند یک پولیس یا عسکر مقرر کند تا قوانین به فعلیت یا عمل جاری گردد، که مقرر یک عسکر برای هر شهروند، ناممکن ترین عملی است که، باور داریم: دیکتاتوری تداوم ندارد.

«فقیری»